

Inwentaryzacja przyrodnicza

ZAŁĄCZNIK nr 13.7
DO KONCEPCJI URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNEJ

INWENTRYZACJA PRZYRODNICZA

Tilia Consulting Biuro Doradztwa Środowiskowego

Piotr Malcher

42-714 Lisów

Otrzęsie 1

NIP: 575-179-32-51

Obiekt(tytuł):	Inwentaryzacja przyrodnicza terenu dla zamierzenia inwestycyjnego pn.: „Budowa zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych z funkcją usługowo-handlową” na działce nr ewid. 1813, obr. 0009 przy ul. Romualda Mielczarskiego w Kielcach
Branża:	Ochrona środowiska
Studium:	Inwentaryzacja przyrodnicza
Opracowanie:	dr inż. Piotr Malcher
Data: 31 marca 2022 r.	

INWENTRYZACJA PRZYRODNICZA

Spis treści:

- 1.Wstęp
- 2.Opis terenu
- 3.Metodyka prac
- 4.Wyniki prac inwentaryzacyjnych
- 5.Podsumowanie i zalecenia
- 6.Podstawa merytoryczna opracowania

1. Wstęp

Niniejszy dokument został stworzony w celu waloryzacji przyrodniczej terenu planowanej inwestycji zlokalizowanej w Kielcach przy ul. Mielczarskiego.

Ochronę środowiska w Rzeczypospolitej Polskiej reguluje szereg przepisów i norm, z których najważniejszą jest Ustawa o Ochronie Przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. wraz z późniejszymi zmianami (Dz.U. z 2021 r. poz. 1098), Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183), będące wypełnieniem zapisu zawartego w Ustawie o Ochronie Przyrody, penalizuje zabijanie, chwytanie i płoszenie chronionych gatunków zwierząt oraz niszczenie schronień, w których przebywają. Natomiast rozporządzenie ministra środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409) zabrania min. zrywania, niszczenia, uszkodzenia, niszczenia siedlisk i ostoi roślin objętych ochroną gatunkową w Polsce. Ochrony gatunkowej grzybów dotyczy rozporządzenie ministra środowiska z dnia 9 października 2014 r. (Dz.U. 2014 poz. 1408). Ochronę rodzimych gatunków oraz siedlisk przyrodniczych sankcjonuje również podpisanie przez Polskę porozumień międzynarodowych - Konwencji Berneńskiej (The Bern Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, Bern, 1979, Appendix II) oraz Konwencji Bońskiej (The Bonn Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals, Bonn, 1979, Appendix II). Duża część polskiej przyrody została objęta ochroną na podstawie prawa Unii Europejskiej: Dyrektywy 92/43/EWG -tzw. dyrektywy siedliskowej z dnia 21 maja 1992 r. oraz Dyrektywy 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. -tzw. dyrektywy ptasiej, będących podstawą europejskiego systemu ochrony przyrody Natura 2000.

Planowana inwestycja znajduje się w Kielcach w ścisłym centrum miasta, w sąsiedztwie dworca głównego PKP, poza powierzchniowymi formami ochrony przyrody. Najbliżej położone obszary chronione to Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu oraz krajobrazowy rezerwat przyrody Karczówka, który znajduje się w odległości około 1,5 km od granic inwestycji.

2. Opis terenu

Obszar planowanej inwestycji był zagospodarowany jako teren przemysłowy oraz intensywnie użytkowany. Obecnie wszystkie zabudowania zostały wyburzone, a teren jest uprzątany z pozostałości po wyburzeniach. Znaczna część obszaru pozostaje utwardzona, powierzchnia biologicznie czynna jest ograniczona wyłącznie do skrawków terenu znajdujących się na obrzeżach opisywanej działki oraz niewielkich zadrzewień wewnątrz całego, blisko 6-hektarowego, obszaru. W istniejących zadrzewieniach dominują topole

INWENTRYZACJA PRZYRODNICZA

kanadyjskie oraz inne drzewa często spotykane w zieleni miejskiej. Otoczenie obiektu stanowią tereny zurbanizowane: od wschodu wzdłuż granicy działki przebiega ul. Mielczarskiego, a za nią znajdują się tereny PKP, od północy teren graniczy z obiektami Wojsk Obrony Terytorialnej, od zachodu znajdują się tereny mieszkalne, natomiast od południa przemysłowe.

Fot.1. Zakres terenu objęty inwentaryzacją przyrodniczą, zdjęcie satelitarne wykonano jeszcze przed wyburzeniem zabudowań na terenie przedmiotowej działki, widoczny wysoki stopień zurbanizowania terenów sąsiadujących

Fot.2. Teren przedmiotowej inwestycji, widok z północno-zachodniego narożnika
(fot. P. Malcher)

Fot.3. Teren przedmiotowej inwestycji, widok z południowo-wschodniego narożnika (ot. P. Malcher)

Fot.4. Zadrzewienia wzdłuż granic obszaru inwestycji (fot. P. Malcher)

3. Metodyka prac

W celu waloryzacji przyrodniczej terenu inwestycji oraz wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze wykonano kwerendę dostępnych publikacji specjalistycznych dotyczących terenu inwestycji.

Wiedzę na temat wartości przyrodniczych obszaru inwestycji uzupełniono poprzez wizję terenową wykonaną 24 marca 2022 roku. W trakcie wizji dokonano przeglądu terenu planowanej inwestycji oraz obszarów do niej przylegających. Inwentaryzowano gatunki roślin i zwierząt oraz miejsca ich bytowania. Określono również potencjalne walory przyrodnicze terenu pod kątem istotności obiektu dla funkcjonowania populacji roślin i zwierząt analizowanego obszaru oraz chronionych form ochrony przyrody.

4. Wyniki prac inwentaryzacyjnych

Flora

INWENTRYZACJA PRZYRODNICZA

Analizowany teren w większości pozbawiony jest roślinności. Istniejąca zieleń zlokalizowana jest głównie na obrzeżach (wzdłuż granic) analizowanego obszaru. Teren ten porasta kilkaset dojrzałych drzewa, dominuje tu topola kanadyjska (*Populus x canadensis*). W mniejszej ilości występują lipy (*Tilia cordata*), jawory (*Acer pseudoplatanus*), jesiony (*Fraxinus excelsior*), modrzewie (*Larix decidua*), brzozy (*Betula pendula*) oraz pojedynczo czereśnia (*Prunus avium*). Spośród krzewów stwierdzono również rośliny często nasadzone w terenach miejskich – ligustr (*Ligustrum vulgare*). Pośród roślinności zielnej dominują gatunki ruderalne, stosunkowo licznie występuje trzcinnik piaskowy (*Callamagrostis epigejos*).

W trakcie prowadzonych prac nie stwierdzono na analizowanym obiekcie roślin należących do gatunków prawnie chronionych na terenie kraju.

Fauna

Ze względu na charakter obiektu i jego otoczenie teren ten nie jest bardzo atrakcyjny dla zwierząt. Nie stwierdzono obecności oraz miejsc bytowania żadnych chronionych gatunków ssaków, płazów oraz gadów. Analizie poddano znaczenie obszaru dla bytowania nietoperzy. Nie stwierdzono miejsc ich bytowania, co nie wyklucza możliwości wykorzystywania obiektu przez nietoperze jako terenu nocnych łowów. Znaczna liczba drzew wpływa na możliwość wykorzystania terenu do budowy gniazd przez ptaki. W trakcie kontroli terenu stwierdzono 4 gniazda ptasie, przy czym w czasie kontroli zasiedlone było jedno z nich. Dwa gniazda w przeszłości prawdopodobnie należały do gołębi grzywaczy (*Columba palumbus*), jedno do sierpówki (*Streptopelia decaocto*), stwierdzone w trakcie kontroli lęgi prowadzone były natomiast przez parę srok (*Pica pica*). Każdy z wymienionych wyżej gatunków ptaków znajduje się pod ochroną prawną na terenie Polski, i na możliwość usunięcia gniazd wymagana jest zgoda RDOŚ.

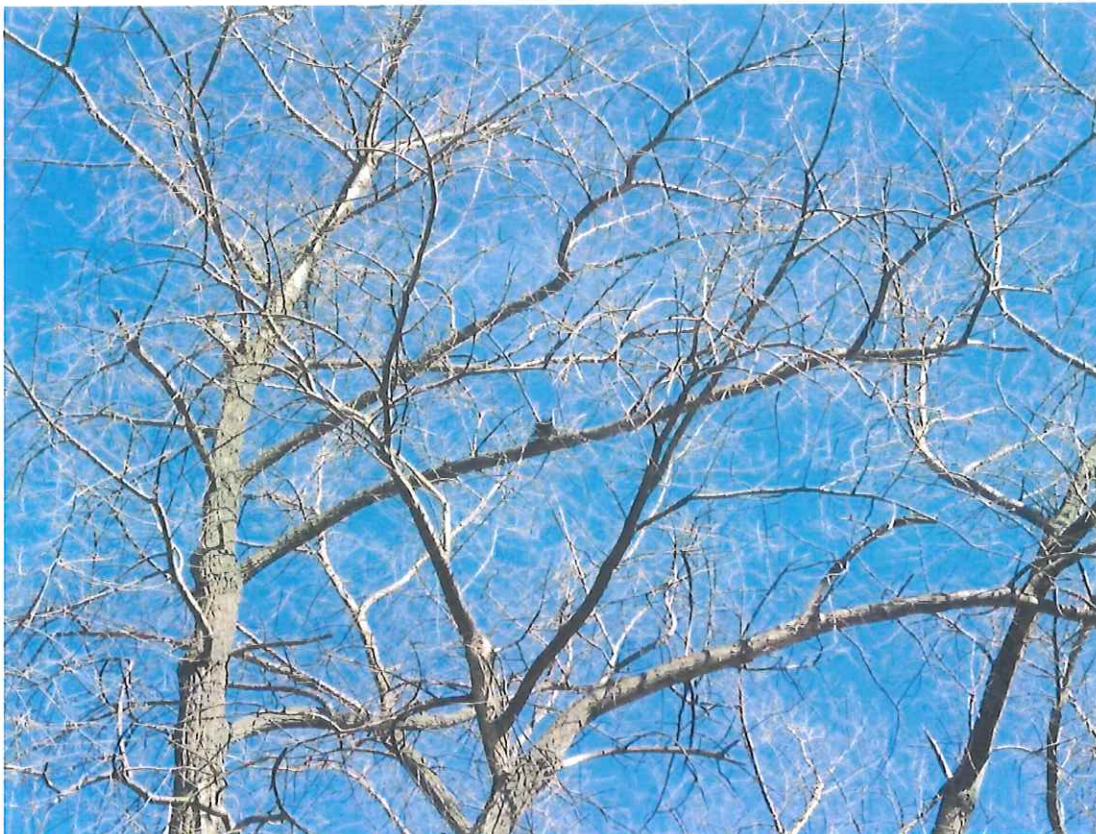
Spośród chronionych gatunków bezkręgowców w trakcie kontroli stwierdzono występowanie ślimaka winniczka (*Helix pomatia*), który zasiedla pas zieleni wzdłuż południowych, zachodnich i północnych granic działki. Populację gatunku na terenie inwestycji oszacowano na 200 do 300 osobników.

Fot.5. Zasiedlone gniazdo sroki (fot. P. Malcher)

Fot.6. Sroka w pobliżu gniazda (fot. P. Malcher)

Fot.7. Stare gniazdo, prawdopodobnie w przeszłości należące do grzywacza (fot. P. Malcher)

Fot.8. Łany trzcinnika piaskowego (fot. P. Malcher)

Fot.9. Kontrolowana dziupla w pniu topoli (fot. P. Malcher)

Fot.10. Stara muszla ślimaka winniczka (fot. P. Malcher)

Fot.11. Lokalizacja gniazd ptasich naniesiona na inwentaryzację drzew:
1 – sroka, 2 oraz 3 – grzywacz, 4 - sierpówka

5. Podsumowanie i zalecenia

W trakcie inwentaryzacji przeprowadzonej na terenie planowanej inwestycji stwierdzono chronione prawnie elementy środowiska przyrodniczego:

- opuszczone gniazda ptasie należące prawdopodobnie do grzywacza – 2 szt., sierpówki - 1 szt. oraz jedno zasiedlone gniazdo sroki;
- populacja ślimaka winniczka, której wielkość oszacowano na 200 do 300 osobników.

W stosunku do wymienionych wyżej chronionych prawnie elementów środowiska przyrodniczego niezbędne jest uzyskanie zezwolenia na niszczenie siedlisk (gniazd) oraz przeniesienie populacji ślimaka winniczka. Ze względu na charakter obiektu zaleca się przeprowadzenie wycinki drzew poza okresem lęgowym (od 16 października do końca lutego) bądź pod kontrolą specjalisty ornitologa.

Usunięcie drzew z terenu inwestycji będzie miało negatywny wpływ na gniazdujące tam dotychczas ptaki, jednak stwierdzone gatunki posiadają duże zdolności adaptacyjne w środowisku antropogenicznym i będą w stanie znaleźć

INWENTRYZACJA PRZYRODNICZA

dogodne warunki do bytowania w innych lokalizacjach. Nie mniej jednak, aby zminimalizować negatywne oddziaływanie realizowanej inwestycji na środowisko przyrodnicze zaleca się w ramach projektowania zagospodarowania terenu wyznaczyć obszar, który będzie można obsadzić drzewami i krzewami, które staną się dogodnym siedliskiem dla gatunków ptaków tolerujących i korzystających z obecności człowieka, czyli takich jakie obecne tam były dotychczas.

Wysokość projektowanych budynków budzi obawy co do ich wpływu na migracje ptaków oraz nietoperzy na terenie realizowanej inwestycji. Przeprowadzona analiza zagadnienia pozwala na wyciągnięcie pewnych wniosków oraz stworzenie zaleceń mających wpływ na eliminację zagrożeń. Lokalizacja obiektu nie wskazuje, że przebiega tędy istotny szlak migracyjny ptaków bądź nietoperzy, w trakcie kontroli również nie stwierdzono istotnie wysokiej aktywności ptaków. Występujące tam zjawiska migracyjne prawdopodobnie mają charakter rozproszony oraz relatywnie nie duży stopień intensywności. Budynki, szczególnie ze znacznym udziałem przeszkleń w elewacji stanowią zagrożenie dla ptaków, które często nie odbierają powierzchni szklanych jako przeszkody i uderzają w szyby z często tragicznym skutkiem dla zwierząt. W celu minimalizacji strat wśród ptaków zaleca się przyjęcie takich założeń projektowych, które wpłyną na minimalizację tego zagrożenia. W związku z powyższym zaleca się:

- minimalizację udziału szkła w projekcie;
- eliminowanie szklanej dodatkowej skóry (stosowanej przed elewacją);
- zmniejszenie wielkości otworów okiennych;
- eliminowanie przeszkleń narożnych;
- eliminowanie przeszkleń osiowych;
- eliminowanie szklanych i przezroczystych balustrad, ogrodzeń, elementów małej architektury;
- rezygnacja z dziedzińców okiennych
- rezygnacja ze stosowanie wysoko-refleksyjnego szkła;
- jeśli to możliwe stosowanie szkła mlecznego bądź barwionego.

Realizacja tak znaczącej inwestycji, jak ta planowana na inwentaryzowanej działce, praktycznie zawsze nie pozostaje bez wpływu na stan środowiska przyrodniczego. Jednak ze względu na znaczny obecnie stopień przekształcenia środowiska przyrodniczego obiektu oraz jego otoczenie, w analizowanym przypadku, wpływ ten jest ograniczony. Nie stwierdza się przeciwwskazań dla realizacji przedsięwzięcia. Należy jednak dochować wszelkich formalności wymaganych prawnie w stosunku do stwierdzonych chronionych gatunków zwierząt oraz postuluje się o uwzględnienie przedstawionych wyżej zaleceń co do

wprowadzenia elementów zieleni wysokiej oraz ograniczenia stosowania przeszkleń w projekcie inwestycji.

6. Podstawa merytoryczna opracowania

- Ustawa o Ochronie Przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. wraz z późniejszymi zmianami (Dz.U. z 2021 r. poz. 1098).
- Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183).
- Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409).
- Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408).
- A. Szurlej Kielańska, L. Pilacka, D. Górecki. Ochrona ptaków przed kolizjami ze szklanymi budynkami. Praktyczne i skuteczne rozwiązania.
- W. Juszczak. Płazy i gady krajowe.
- M. W. Kozłowski. 2015. Owady Polski. Wydawnictwo Multico.
- D. Marchowski. 2015. Ptaki Polski. Wydawnictwo SBM.
- Z. Mirek, H. Piekoś –Mirkowa. 2006. Rośliny Chronione. Wydawnictwo Multico.

Lisów, dn. 31.03.2022 r.